

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

10 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
Președinte – Diaconu Iurie,
Judecătorii – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Bodean Ina în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 iulie 2020, în cauza penală în privința lui

*Marcocian Dorel Xxxxx, născut la xxxx, originar
și domiciliat în mun. xxxxx, str. xxxxx, ap. xx.*

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 11.05.2018 - 28.09.2018;
2. instanța de apel: 09.10.2018 - 15.01.2019;
04.12.2019 – 08.07.2020;
3. instanța de recurs: 25.03.2019 - 29.10.2019;
11. 09.2020 - 10.02.2021.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28 septembrie 2018, în temeiul prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Marcocian Dorel a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, pe episodul din 15 februarie 2017, la 2 (doi) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul farmaceuticii și alte activități legate de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 5 (cinci) ani;

- art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, pe episodul din 16 martie 2018, la 2 (doi) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul farmaceuticii și alte activități legate de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 5 (cinci) ani.

Conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă pe termen de 3 (trei) ani 6 (șase) luni, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul farmaceuticii și alte activități legate de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 5 (cinci) ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 5 (cinci) ani.

Cererea acuzatorului de stat cu privire la încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a sumei de 3360 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare, a fost respinsă.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că, Marcocian Ilie, urmând scopul păstrării ilegale a drogurilor și a analoagelor acestora, dându-și seama de caracterul prejudiciabil a acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă a păstrat ilegal asupra sa cannabinoidul sintetic - MDMB(N)-2201, care constituie analog al substanței AB-PINACA-CHM, în masă vegetală uscată și mărunțită de culoare galbenă cu greutatea de 0,519 g, ambalată într-un pachetel de tip zip-lock, în posesia căruia el a intrat în circumstanțe nestabilite de către organul de urmărire penală și pe care ilegal le-a păstrat asupra sa pentru consum personal, până la 15 februarie 2017, ora 23:00, când, aflându-se în mun. Chișinău, str. Ion Creangă, 82, din cauza comportamentului neadecvat, a fost stopat de către colaboratorul de poliție al Inspectoratului de Poliție Buiucani, mun. Chișinău, OI a SPC a SII Gălușcă Mihail, ca fiind suspectat a fi în stare de ebrietate narcotică și a fost condus în incinta Inspectoratului de Poliție Buiucani, mun. Chișinău pe str. Calea Ieșilor, 12, unde de la el a fost ridicat pachetelul de tip zip-lock, în care se afla o masă vegetală de culoare cafeniu-gălbuie și o folie de culoare argintie, confecționată artizanal.

Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. xxxx din 18 aprilie 2018, s-a stabilit că masa vegetală uscată de culoare galbenă, ridicată la data de 15 februarie 2018 de la Marcocian Dorel, reprezintă produs etnobotanic, care conține cannabinoidul MDMB(N)-2201. Cantitatea produsului etnobotanic îmbibat cu cannabinoidul sintetic MDMB(N)-2201 constituie 1,519 g (masa uscată). Depunerile de substanță de culoare brună, de pe suprafața fragmentului de folie de staniol, răsucit sub formă de lulea, ridicat în aceleași circumstanțe, reprezintă urme de cannabinoid sintetic MDMB(N)-2201.

Conform Scrisorii Instituției Medico-Sanitare Publice Dispensarul Republican de Narcologie cu nr. xxxx din 18 aprilie 2017, substanța MDMB(N)-2201 reprezintă analog al substanței AB-PINACA-CHM, care se atribuie la categoria substanțelor psihotrope incluse în hotărârea de Guvern nr. 1088 din 05 octombrie 2004 și modificările ulterioare cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului.

Conform pct. 193 a hotărârii Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, masele vegetale care conțin AB-PINACA-CHM, de la 0,25 g, constituie proporții deosebit de mari.

Aceste acțiuni ale inculpatului au fost încadrate în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal – *păstrarea analogilor drogurilor, săvârșite în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare.*

Tot el, urmărind scopul păstrării fără scop de înstrăinare, precum și alte operațiuni ilegale cu drogurile sau analogii acestora, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopul

său criminal, a dobândit în circumstanțe nestabilite de către organul de urmărire penală - substanțe psihotrope, care constituie droguri sau analogi ai acestora, pe care le-a păstrat ilegal la sine, pentru întrebuințare proprie, până la data de 16 martie 2018, când, pe la orele 18:50-19:00, în cadrul serviciului de MOP efectuat de către echipajul de carabinieri, pe str. Ion Pelivan, 17/3, mun. Chișinău, a fost observat numitul Marcocian Dorel, care avea un comportament suspect și neadecvat, fapt ce a condiționat solicitarea din partea colaboratorilor nominalizați ca ultimul să-i urmeze la Inspectoratul de Poliție Buiucani al DP mun. Chișinău.

Astfel, fiind suspectat de consumul și păstrarea substanțelor narcotice, numitul Marcocian Dorel a fost condus în Sectorul de poliție nr. 3 al Inspectoratului de Poliție Buiucani, amplasat pe str. Ion Creangă, nr. 82/1, mun. Chișinău, unde la acesta au fost depistate: 1 (un) pachetel de hârtie, în care se afla o substanță vegetală, uscată și mărunțită, de culoare galben-cafenie, cu miros specific, în rezultat acest pachetel fiind ridicat, împachetat într-un plic din hârtie și sigilat cu semnăturile participanților.

Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. xxxxx din 21 aprilie 2018, s-a stabilit că masa vegetală, uscată, de culoare galben-cafenie, împachetată într-un plic din hârtie, ce a fost ridicată la data de 16 martie 2018 de la Marcocian Dorel, reprezintă substanța MDMA(N)-2201, cu cantitatea totală a masei vegetale vizate de 0,81 g.

Potrivit scrisorii parvenite de la IMSP Dispensarul Republican de Narcologie nr. xxxx din 14 aprilie 2017, substanța MDMA(N)-2201 constituie analog al substanței AB-PINACA-CHM, care constituie substanță psihotropă și este inclusă în „Tabelul I: Substanțele stupefiante și substanțele psihotrope neutilizate în scopuri medicale”, și anume în „Lista nr.2: Substanțele psihotrope”, aprobată prin hotărârea Guvernului nr. 1088 din 05 octombrie 2004. Iar conform „Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora”, aprobată prin hotărârea Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, cantitatea substanței psihotrope indicate supra reprezintă proporții deosebit de mari.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal - *circulația ilegală a drogurilor (substanțelor psihotrope) și analogilor acestora, adică păstrarea drogurilor sau analogilor acestora, săvârșită în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să se excludă din partea rezolutivă a sentinței mențiunea privind suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii în baza art. 90 Cod penal, precum și dispunerea încasării din contul inculpatului a sumei de 3360 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

În motivare, procurorul a menționat că pedeapsa aplicată este greșit individualizată, neproportională faptei și pericolului social prezentat de infractor, iar aplicarea pedepsei cu suspendarea condiționată a executării pedepsei este lipsită de temei juridic și neargumentată, care va duce pe viitor la încurajarea săvârșirii infracțiunilor similare și de către alte persoane, iar scopul preventiv și educativ în cazul dat s-ar realiza doar prin aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare.

Cu privire la solicitarea de a se încasa din contul inculpatului cheltuielile de judecată, procurorul a menționat că soluția instanței de fond de a respinge solicitarea procurorului este neîntemeiată, greșită și ilegală. În acest sens, acuzatorul de stat face referire la prevederile art. art. 162 alin. (2), 227 alin. (2) pct. 1), 5), 229 Cod de procedură penală.

În rezultatul acțiunilor inculpatului, a fost necesară implicarea unui întreg mecanism compus din organul de urmărire penală, procuror, ofițeri de investigație, care au fost nevoiți să efectueze acțiuni de urmărire penală și speciale de investigație pentru a constata faptele acestora, acțiuni ce au generat cheltuieli din partea statului și acestea urmează a fi recuperate din contul statului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2019, a fost respins ca nefondat apelul declarat cu menținerea sentinței.

4.1. În argumentarea soluției pronunțate, instanța de apel a constatat că reieșind din faptul că examinarea cauzei s-a realizat în procedură simplificată, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, instanța a verificat legalitatea sentinței sub aspect de drept.

La soluționarea chestiunii cu privire la pedeapsa stabilită inculpatului, instanța de apel a menționat că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75 și 90 Cod penal, precum și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, astfel pedeapsa penală fiind aplicată în limitele legii.

Instanța de apel a reținut, că inculpatul anterior nu a fost condamnat, se caracterizează pozitiv (f.d. 68), nu se află la evidența medicului narcolog (f.d. 32), conform prevederilor art. 16 alin. (4) Cod penal, infracțiunile săvârșite de inculpat se atribuie la categoria infracțiunilor grave, în privința inculpatului nu au fost stabilite circumstanțe agravante.

Respingând argumentele procurorului în dezacord aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, instanța de apel a considerat corectă opinia primei instanțe că reieșind din circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatului, executarea pedepsei cu închisoarea ar cauza inculpatului suferințe fizice.

În privința respingerii solicitării procurorului privind cheltuielile judiciare, instanța de apel a reținut că prin prisma art. art. 75 alin. (3) din Legea nr. 68 din 14 aprilie 2016 „Cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar”, art. art. 143 alin. (1), pct. pct. 2), 6), 229 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care se efectuează expertiza judiciară, plata respectivă se face de ordonatorul acestei expertize din bugetul alocat.

În acest sens instanța de apel a remarcat, că rapoartele tehnico-științifice nr. 34/12/1-R-1516 din 21 aprilie 2018 și nr. 34/12/1-R-1451 din 18 aprilie 2018, au fost efectuate în temeiul ordonanțelor organului de urmărire penală, adică ordonatorul raportului și expertizei respective este reprezentantul organului de poliție - instituție publică, ce reprezintă statul.

Prin urmare, odată ce ordonatorul expertizei este o instituție abilitată a statului și, respectiv, nu există cererea inculpatului privind efectuarea raportului și expertizei respective, rezultă, în mod cert și univoc, că plata pentru efectuarea rapoartelor de expertiză nominalizate se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Instanța a menționat că legea nu prevede o altă modalitate de plată a expertizelor judiciare în cazul în care elementele de fapt, în calitate de probe în procesul penal, constatate prin intermediul raportului de expertiză, sunt administrate la inițiativa organului de urmărire penală sau instanța de judecată și din acest motiv sentința atacată în partea soluționării chestiunii cu privire la cheltuielile judiciare legate de plata pentru rapoartele tehnico-științifice efectuate în cauză este legală, întemeiată și motivată.

5. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a declarat recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea acesteia și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

Recurentul a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată în partea stabilirii pedepsei, deoarece:

- instanța de apel la emiterea deciziei a ignorat prevederile art. 61 Cod penal, stabilind pedeapsa cu suspendarea condiționată a executării ei, pentru comiterea unei infracțiuni cu un grad prejudiciabil sporit, fiind periclitată ordinea de drept, nu a fost atins scopul principal și anume prevenirea de comiterea unor noi infracțiuni de către inculpat, cât și de alte persoane, fiind imposibilă restabilirea echității sociale;

- instanța de apel justificat a apreciat circumstanțele, dar pedeapsa stabilită nu a fost apreciată în coroborare cu fapta comisă și consecințele acesteia, nu a ținut cont de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii comise;

- circumstanțele comiterii infracțiunii și comportamentul inculpatului denotă că cel mai eficient mijloc de corectare a acestuia este pedeapsa cu închisoare, această concluzie derivând și din gravitatea faptei comise și de pericolul social al acesteia;

- instituția suspendării condiționate a pedepsei nu trebuie privită, ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială, care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

Astfel, la capitolul individualizării pedepsei stabilite inculpatului, acuzarea consideră concluziile instanțelor de fond greșite și în contradicție cu probatoriul administrat la etapa urmăririi penale și cercetării judiciare, neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale.

La capitolul ce ține de cheltuielile judiciare, procurorul, bazându-se pe prevederile art. art. 227 alin. (1), 229 Cod de procedură penală, a menționat că soluția instanței de apel de a menține sentința referitor la neîncasarea cheltuielilor de judecată contravine normelor procesual-penale în vigoare.

6. Avocatul Șevciuc Ana în numele inculpatului a depus referință la recursul acuzatorului de stat, pledând pentru respingerea acestuia ca fiind vădit nefondat.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 29 octombrie 2019 a fost admis recursul declarat de către procuror, decizia instanței de apel casată total, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

7.1. În argumentarea soluției pronunțate, instanța de recurs a menționat că, potrivit recursului declarat se atestă că, partea acuzării este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor

inculpatului, însă critică decizia instanței de apel, în partea ce ține de soluționarea chestiunii privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal și în partea soluționării cerinței procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului.

Instanța de recurs, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub aceste aspecte, a constatat că această instanță, la examinarea apelului, nu a respectat întru totul prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Prin urmare, temeiurile invocate de procuror și-au găsit confirmare în cauza dată, ceea ce duce la casarea parțială a deciziei instanței de apel, în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal și în partea soluționării cerinței procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Așa dar, după cum s-a constatat din materialele cauzei, prin sentința primei instanțe Marcocian Dorel a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal și art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, iar conform art. 84 Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă pe termen de 3 ani 6 luni, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul farmaceuticii și alte activități legate de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 5 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 5 ani.

Cererea acuzatorului de stat cu privire la încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a sumei de 3360 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare, a fost respinsă.

Fiind investită cu judecarea apelului declarat de către procuror, instanța de apel, fără a pătrunde în esența argumentelor invocate le-a respins prin câteva fraze de ordin general, considerând că soluția primei instanțe este legală și întemeiată.

Analizând motivele care au fundamentat soluția nominalizată, instanța de recurs a conchis, că instanța de apel a preluat în mod automat concluziile primei instanțe reținute întru justificarea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, și anume că inculpatul anterior nu a fost condamnat, se caracterizează pozitiv, nu se află la evidența medicului narcolog, conform prevederilor art. 16 alin. (4) Cod penal, infracțiunile săvârșite de inculpat se atribuie la categoria infracțiunilor grave, în privința inculpatului nu au fost stabilite circumstanțe agravante.

Cu toate acestea instanța de recurs este de opinia că împrejurările menționate nu au fost evaluate de către instanța de apel printr-o motivare corespunzătoare, conform prevederilor art. art. 61, 75 Cod penal.

Instanța de recurs a considerat că, soluția instanței de apel este una pripită și nejustificată, deoarece pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și în limitele fixate în partea specială.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel nu a apreciat pe deplin

argumentele acuzatorului de stat, cu referire la circumstanțele comiterii infracțiunii și comportamentul inculpatului, gravitatea faptelor comise și pericolul social al acestora.

Or, stabilind pedeapsa cu suspendarea condiționată a executării ei, pentru comiterea unei infracțiuni cu un grad prejudiciabil sporit, fiind periclitată ordinea de drept, urma a fi apreciat faptul dacă va fi atins scopul principal și anume prevenirea de comiterea unor noi infracțiuni de către inculpat, cât și de alte persoane, precum și restabilirea echității sociale.

Având în vedere circumstanțele enumerate, instanța de recurs a considerat concluziile instanței de apel în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului Marcocian Dorel, pripite și neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale.

Pe de altă parte, instanța de recurs a atestat că referitor la cerințele procurorului de încasare a cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, instanța de apel a indicat în motivarea soluției adoptate, că „...rapoartele tehnico-științifice nr. xxxx din 21 aprilie 2018 și nr. xxxx din 18 aprilie 2018, au fost efectuate în temeiul ordonanțelor organului de urmărire penală, adică ordonatorul raportului și expertizei respective este reprezentantul organului de poliție - instituție publică, ce reprezintă statul...”, astfel considerând necesară respingerea apelului procurorului sub acest aspect.

Analizând soluția instanței de apel prin prisma prevederilor legale aplicabile speței, instanța de recurs a atestat, că instanța ierarhic inferioară nu a pătruns pe deplin în esența problemei dedusă judecății, or, la soluționarea chestiunii cu privire la încasarea sau neîncasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, instanța de apel urma în primul rând să verifice dacă procurorul a înaintat o acțiune civilă în cadrul procesului penal, așa cum prevăd cerințele art. 221 alin. (4) Cod de procedură penală, din conținutul cărora rezultă, că procurorul poate intenta și susține acțiunea civilă intentată pentru compensarea prejudiciului cauzat autorităților publice prin infracțiune, precum și pentru anularea actelor care au cauzat prejudiciul, de la pornirea procesului penal până la terminarea cercetării judecătorești. Cererea de chemare în judecată poate fi depusă indiferent de acordul autorității publice.

Pe lângă aceasta instanța de recurs a remarcat faptul, că la soluționarea chestiunii date, instanța de apel urma să țină cont și de prevederile alin. (1) art. 143 Cod de procedură penală, care enumeră cazurile când expertiza judiciară se dispune și se efectuează în mod obligatoriu, și reieșind din cerințele procurorului, care solicită încasarea de la Marcocian Dorel a cheltuielilor judiciare în beneficiul statului, în sumă de 3360 lei (*constituite din suma de 1680 lei pentru efectuarea constatării tehnico-științifice nr. xxxx din 21 aprilie 2018 și suma de 1680 lei pentru efectuarea constatării tehnico-științifice nr. xxxx din 18 aprilie 2018*), să se pronunțe dacă cheltuielile suportate pentru efectuarea constatărilor tehnico-științifice invocate de procuror se încadrează la cheltuielile prevăzute în art. 143 Cod de procedură penală, iar în conformitate cu dispozițiile art. 397 pct. 5) și art. 416 Cod de procedură penală, să se pronunțe în mod clar cu privire la repartizarea cheltuielilor judiciare.

În această ordine de idei instanța de recurs a constatat că, dispunând menținerea sentinței prin care a fost respinsă ca neîntemeiată solicitarea procurorului

privind încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de apel nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile legislației procesual-penale, adoptând o soluție pripită.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 iulie 2020, a fost admis apelul procurorului, sentința casată parțial, în partea individualizării pedepsei și încasarea cheltuielilor de judecată și pronunțată în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Lui Marcocian Dorel recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217 alin.(4) lit. b) și art. 217 alin.(4) lit. b) Cod penal, în conformitate cu art. 84 Cod penal, i s-a aplicat pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita funcții în domeniul farmaceuticii și alte activități legate de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 5 ani.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului Marcocian Dorel în beneficiul statului cheltuielile judiciare în mărime de 3360 lei.

În rest, sentința a fost menținută.

8.1. În argumentarea soluției pronunțate, instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că inculpatul Marcocian Dorel a săvârșit anume infracțiunile pentru care au fost condamnat, însă la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale ale inculpatului în coroborare cu prevederile art. 61 din Codul penal.

La numirea tipului și măsurii de pedeapsă inculpatului Marcocian Dorel, instanța de apel a reținut că deși instanța de fond a reiterat prevederile art. art. 6, 7, 61, 75 - 78 din Codul penal, nu le-a aplicat corespunzător, considerent din care apelul acuzatorului de stat urmează a fi admis în această parte.

Instanța de apel a menționat că, quantumul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului pînă sau după săvârșirea infracțiunii, deci este vorba de personalitatea infractorului.

Pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

În prezenta cauză, instanța de apel a reținut ca circumstanțe ce atenuază răspunderea penală, conform art. 76 Cod penal, căința sinceră, iar ca circumstanțe ce agravează răspunderea penală, conform art. 77 din Codul penal, nu au fost reținute.

La stabilirea pedepsei, instanța de judecată se conduce de prevederile art. 7, 61, 75 Codul penal, și anume de gravitatea infracțiunilor săvârșite, care potrivit prevederilor art. 16 din Codul penal, fac parte din categoria celor grave, de personalitatea vinovatului care anterior nu a fost condamnat, a recunoscut vina, totodată, s-a căit sincer de fapta comisă.

Infracțiunile imputate lui Marcocian Dorel se pedepsesc cu închisoare de la 1 la 6 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Astfel, reieșind din circumstanțele cazului, anume, că inculpatul Marcocian Dorel a recunoscut vina, judecarea cauzei a avut loc în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, conform art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, căința sinceră și faptul că infracțiunile comise fac parte din categoria celor grave, necesitatea asigurării unui comportament adecvat a inculpatului pe viitor, ținând cont de scopul pedepsei penale, reiterând faptul că inculpatul prin acțiunile sale intenționate a comis 2 infracțiuni, reținându-se specificul infracțiunilor și impactul faptelor prejudiciabile asupra societății, instanța de apel a apreciat ca fiind rațional aplicarea față de inculpat a pedepsei sub formă de închisoare în limitele fixate de norma art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, ținându-se cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, pe un termen de 2 (doi) ani pentru fiecare episod, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita funcții în domeniul farmaceuticii și alte activități legate de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 5 ani.

Iar, conform prevederilor art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita funcții în domeniul farmaceuticii și alte activități legate de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 5 ani.

La caz, instanța de apel a reiterat că lipsesc careva motive, temeuri sau circumstanțe ce ar indica că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Referitor la solicitarea acuzatorului de stat cu privire la încasarea din contul inculpatului Marcocian Dorel în beneficiul statutului a cheltuielilor judiciare legate de efectuarea constatării tehnico-științifice nr. xxxx suma de 1680 lei și pentru efectuarea constatării tehnico-științifice nr. xxxx suma de 1680 lei, instanța de apel a considerat-o întemeiată, din următoarele motive.

Instanța de apel raportând prevederile art. 227 și 229 Cod de procedură penală, la materialele cauzei, a considerat că plata cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei medico-legale urmează a fi puse în sarcina inculpatului atâta timp cât Marcocian Dorel a recunoscut că a comis o infracțiune.

9. Avocatul Bodean Ina în numele inculpatului, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a declarat recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea acesteia și menținerea sentinței.

Recurentul a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată în partea stabilirii pedepsei, deoarece:

- instanța de apel a ignorat circumstanțele care direct condiționează individualizarea pedepsei inculpatului: nu a analizat și nu a luat în calcul că Dorel Marcocian a manifestat din start o atitudine sinceră și cooperantă cu organul de urmărire penală, contribuind activ la descoperirea infracțiunii; a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în condițiile art. 364¹ Cod de procedură penală, s-a căit sincer în fapta săvârșită, se caracterizează pozitiv potrivit materialelor cauzei; nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog, anterior nu a fost condamnat;

- din conținutul hotărârii contestate, se conchide că instanța ierarhic inferioară și-a fundamentat soluția de aplicare a pedepsei privative de libertate în privința inculpatului doar pe pericolozitatea infracțiunii comise de către acesta -infracțiune gravă, fără a evalua și cel de-al doilea criteriu obligatoriu la stabilirea pedepsei - pericolozitatea inculpatului;

- hotărârea contestată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția de modificare a pedepsei stabilite inculpatului de către prima instanță, în sensul agravării ei și că instanța de apel i-a stabilit ultimului o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale enunțate, excluzând nejustificat și inechitabil prevederile art. 90 Cod penal, aplicate față de Dorel Marcocian de către prima instanță, în raport cu situația de fapt existentă la data condamnării lui și cu lipsa circumstanțelor agravante.

După cum s-a menționat supra, în privința lui Dorel Marcocian nu au fost constatate circumstanțe agravante, nefiind reținute date care caracterizează negativ persoana inculpatului, fapt ce permit stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

Totodată, norma penală - art. 90 alin. (4) Cod penal, nu stabilește vreun impediment legal referitor la suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru infracțiunea de care este condamnat inculpatul (art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal).

În aceeași ordine de idei, de menționat că, în ipoteza aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, inculpatul nu ar fi absolvit definitiv de amenințarea legii penale, deoarece termenul de probă prezumă nu altceva decât o șansă de corectare acordată inculpatului, cu stabilirea unor restricții în perioada dată.

Prin urmare, instanța de apel i-a aplicat lui Dorel Marcocian o pedeapsă inadecvată, greșit individualizată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite și a scopului pedepsei penale - restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane;

- de asemenea, invocăm netemeinicia deciziei și în partea menținerii hotărârii instanței de fond referitor la încasarea cheltuielilor de judecată de la inculpat din următoarele motive:

De subliniat, că cheltuielile pentru efectuarea constatărilor/expertizelor sînt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale întru acumularea probatoriului necesar și că acestea sunt trecute, de fapt, în contul statului și nu urmează a fi puse pe seama inculpatei, or, aceste acțiuni țin de activitatea organului de urmărire penală, care are un rol activ în procesul de depistare a diferitor circumstanțe care dovedesc infracțiunea și identifică taptuitorul, pentru aducerea învinuirii de stat. Trecerea cheltuielilor judiciare în procesul penal în contul statului își are temeiul în necesitatea desfașurării procesului penal din oficiu, pentru ca nici un infractor să nu rămînă nepedepsit.

Prevederile art. 229 Cod de procedură penală nu poartă un caracter imperativ, ci unul facultativ, acordând instanței posibilitatea de a hotărî asupra chestiunii plății cheltuielilor judiciare, luând în calcul circumstanțele cauzei.

În speță, expertizele judiciare au fost ordonate de către organul de urmărire penală în vederea stabilirii circumstanțelor cauzei, constituind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sînt puse în sarcina părții acuzării.

Din aceste raționamente, cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, prin numirea efectuării expertizei tehnice a documentelor, reprezintă cheltuieli judiciare ce urmează a fi achitate din bugetul de stat, instanța de fond statuând întemeiat că încasarea lor urmează a fi trecute în contul statului, iar soluția dispusă de către instanța de fond și menținută de instanța de apel referitor la încasarea de la inculpat, în beneficiul statului, a cheltuielilor de judicare în sumă de 3360 lei, suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare, este neîntemeiată.

10. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului părții apărării, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

11. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, or, în vederea acestei soluții se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Astfel, Colegiul penal subliniază că din textul recursului declarat, autorul semnalează ca temeiuri de declarare a recursului prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, potrivit căroră *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, iar pedeapsa individualizată inculpatului, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale.

Referitor la argumentele recurentului privind stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, Colegiul penal consideră că sunt nefondate, or, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Așa cum se reține din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înlăturească nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

De asemenea, se reține că la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după cuantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Solicitarea avocatului privind menținerea sentinței prin care în privința inculpatului a fost aplicat art. 90 Cod penal, este neîntemeiată, or faptul că inculpatul în cadrul examinării cauzei în instanța de fond a recunoscut vina, cauza fiind examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, se căiește sincer în fapta săvârșită, se caracterizează pozitiv, la evidența medicului narcolog și psiholog nu se află, anterior nu a fost condamnat, nu pot servi ca circumstanțe pentru aplicarea în privința lui Marcocian Dorel a unei pedepse neprivative de libertate.

Colegiul penal relevă că, textul art. 90 alin. (1) Cod penal prin sintagma „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme. Acest fapt rezultă și din prevederile legale, care stipulează că: *„Dacă... instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei...indicând numai decît în hotărâre motivele...”*.

Astfel, din examinarea condițiilor în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facilitate, pe care instanța de judecată este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie întemeiată și motivată prin stabilirea în privința inculpatului a unei pedepse privative de libertate, pedeapsă care răspunde scopului de corectare și reeducare a inculpatului prevăzut de art. 61 Cod penal, și care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, iar argumentul invocat de recurent privind aplicarea pedepsei non privative de libertate, urmând a fi declarat ca neîntemeiat.

În continuare, din conținutul recursului declarat se constată că partea apărării consideră că instanța de apel greșit a ajuns la concluzia privind încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal consideră ca nefondată critica recurentului referitor la pretinsa încălcare admisă de instanța de apel, precum că, nemotivat sa dispus încasarea de la Marcocian Dorel în beneficiul statului a sumei de 3360 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate în procesul penal. Or, norma prevăzută de art. 143 Cod de procedură penală, urmează a fi interpretată ținând cont de modificările operate prin Legea nr. 316 din 22 decembrie 2017, în vigoare la 09 februarie 2018, potrivit căreia a fost abrogat alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală, care prevedea că, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat. Prin urmare, voința legiuitorului a fost îndreptată spre obligarea condamnaților de a achita cheltuielile de efectuare a expertizelor. Astfel, scutirea condamnaților de la plata acestor sume urmează să prezinte excepția, dar nu regula.

Potrivit prevederilor art. 229 Cod de procedură penală, (1) Cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. (2) Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare. (3) Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

Având în vedere că constatările tehnico-științifice nr. 34/12/l-R-1516 și nr. 23/12/l-R-1451 au fost efectuate la data de 21.04.2018 și 18.04.2018, după intrarea în vigoare a prevederilor Legii nr. 316 din 22 decembrie 2017 și ținând cont că nu au fost constatate careva impedimente privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, se ajunge la concluzia că soluția instanței de apel raportată la prevederile art. art. 227, 229 alin. (1)-(3), 143 Cod de procedură penală, este corectă.

Astfel, după cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul penal constată că, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la pronunțarea deciziei recurate, or, în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârea atacată în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiuri de casare a acesteia nu s-au stabilit.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar conchide că nu s-au comis erorile de drept la care face referință recurentul, deci nu persistă temeiul de casare a soluției

adoptate, iar pedeapsa stabilită inculpatului a fost aplicată de către instanța de apel în conformitate cu legea și în limitele acesteia, din care considerente se impune inadmisibilitatea recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

12. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Bodean Ina în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 iulie 2020, în cauza penală privindu-l pe **Marcocian Dorel Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **03 martie 2021**.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana